

GMINA WYSZKÓW

SPRAWOZDANIE

**z realizacji rocznego programu współpracy Gminy Wyszków
z organizacjami pozarządowymi
oraz innymi podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3
Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2017 rok**

Naturalnie Wyszków

---

www.wyszkow.pl

I. WSTĘP

Zgodnie z art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. 2018 poz. 450), zwanej dalej **Ustawą**, Burmistrz Wyszkowa, nie później niż do 31 maja każdego roku, zobowiązany jest przedłożyć Radzie Miejskiej w Wyszkowie sprawozdanie z realizacji programu za rok poprzedni.

Niniejsze sprawozdanie jest dokumentem podsumowującym kolejny rok współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy, zwanymi dalej **Organizacjami Pozarządowymi**. Opracowanie zostało przygotowane na podstawie danych przedstawionych przez właściwe merytorycznie komórki organizacyjne urzędu odpowiedzialne za współpracę z organizacjami pozarządowymi.

Współpraca samorządu terytorialnego z trzecim sektorem jest jednym z nieodłącznych elementów rozwoju demokratycznego społeczeństwa obywatelskiego. Do jej podstawowych celów należy poprawa warunków życia mieszkańców, zapewnienie możliwości poszerzania aktywności społecznej oraz czynnego uczestnictwa w życiu miasta. Współpraca ta powinna opierać się na poszanowaniu przez obie strony zasad pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji, jawności, zrównoważonego rozwoju i równości szans.

Należy podkreślić, że współpraca wyszkowskiego samorządu z organizacjami pozarządowymi jest nie tylko spełnieniem ustawowego obowiązku, lecz także rzeczywistym zapewnieniem ich czynnego udziału w realizacji ustawowych zadań Gminy Wyszków.

Projekt rocznego programu współpracy Gminy Wyszków z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art.3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2017 rok, zwany dalej **Programem** został poddany konsultacjom w dniach 15 lipca -15 października 2016 r. poprzez zamieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Wyszkowie (bip.wyszkow.pl) w zakładce dla organizacji pozarządowych wraz z formularzem zgłaszania uwag. Informacja o konsultacjach została również opublikowana w lokalnych gazetach.

W ramach konsultacji społecznych Programu w Urzędzie Miejskim w Wyszkowie w dniu 14.10.2016 r. w godz. 16.00 – 18.00 dyżur pełnił pracownik urzędu p. Elżbieta Świtalska. Na dyżur przybyła jedna osoba, przedstawiciel organizacji Pepisko – Marek Filipowicz, który zgłosił chęć wycofania się z realizacji turystycznej imprezy na orientację „InO” zgodnej z zasadami PTTK w trybie art. 13 ust 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Wniosek został uwzględniony w części. Ponadto 13.10.2016 wpłynęło pismo Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami w sprawie zwiększenia kwoty konkursowej o 2000 PLN – wniosek został przyjęty. W międzyczasie wpłynęła również propozycja tematyki szkolenia od Stowarzyszenia „Róża Gruzji”.

W dokumencie Programu wprowadzono również następujące autopoprawki:

- Rozdział 12 ust.2 poprawiono rok w tytule: „*Rocznego programu współpracy gminy Wyszków z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2017r.*”.
- Rozdział 12 ust.10 dodano punkt 4: „czy oferent jest uprawniony do złożenia oferty w trybie ogłoszonego konkursu” i odpowiednio zmieniono numerację,
- Rozdział 12 ust.11 dodano punkt 4: „złożoną przez podmiot nieuprawniony do złożenia oferty w trybie ogłoszonego konkursu” i odpowiednio zmieniono numerację.

Działania podejmowane w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi zawarte zostały w *Rocznym programie współpracy Gminy Wyszków z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2017 rok*,

który został wprowadzony Uchwałą Nr XXX/301/16 Rady Miejskiej w Wyszkanie z dnia 29 listopada 2016 r. Program współpracy na 2017 r. jest wynikiem kilkuletnich doświadczeń Gminy Wyszaków w tym zakresie.

Dokument wyznacza zadania umożliwiające zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców, pozwala również dysponować środkami publicznymi na finansowanie i dofinansowanie priorytetowych zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe. Umożliwia pełniejsze wykorzystanie potencjału kadrowego i rzeczowego organizacji, co pozwala podnosić standard realizowanych zadań publicznych.

Głównym celem współpracy było dalsze budowanie partnerstwa między gminą, a organizacjami pozarządowymi, a także wspieranie ich w realizacji ważnych celów społecznych w szczególności poprzez:

1. zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców miasta,
2. promocja postaw obywatelskich i prospołecznych,
3. wzmacnianie świadomości lokalnej poczucia odpowiedzialności za otoczenie, tradycję,
4. przeciwdziałanie patologiom,
5. poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zaspokajanie potrzeb społecznych mieszkańców.

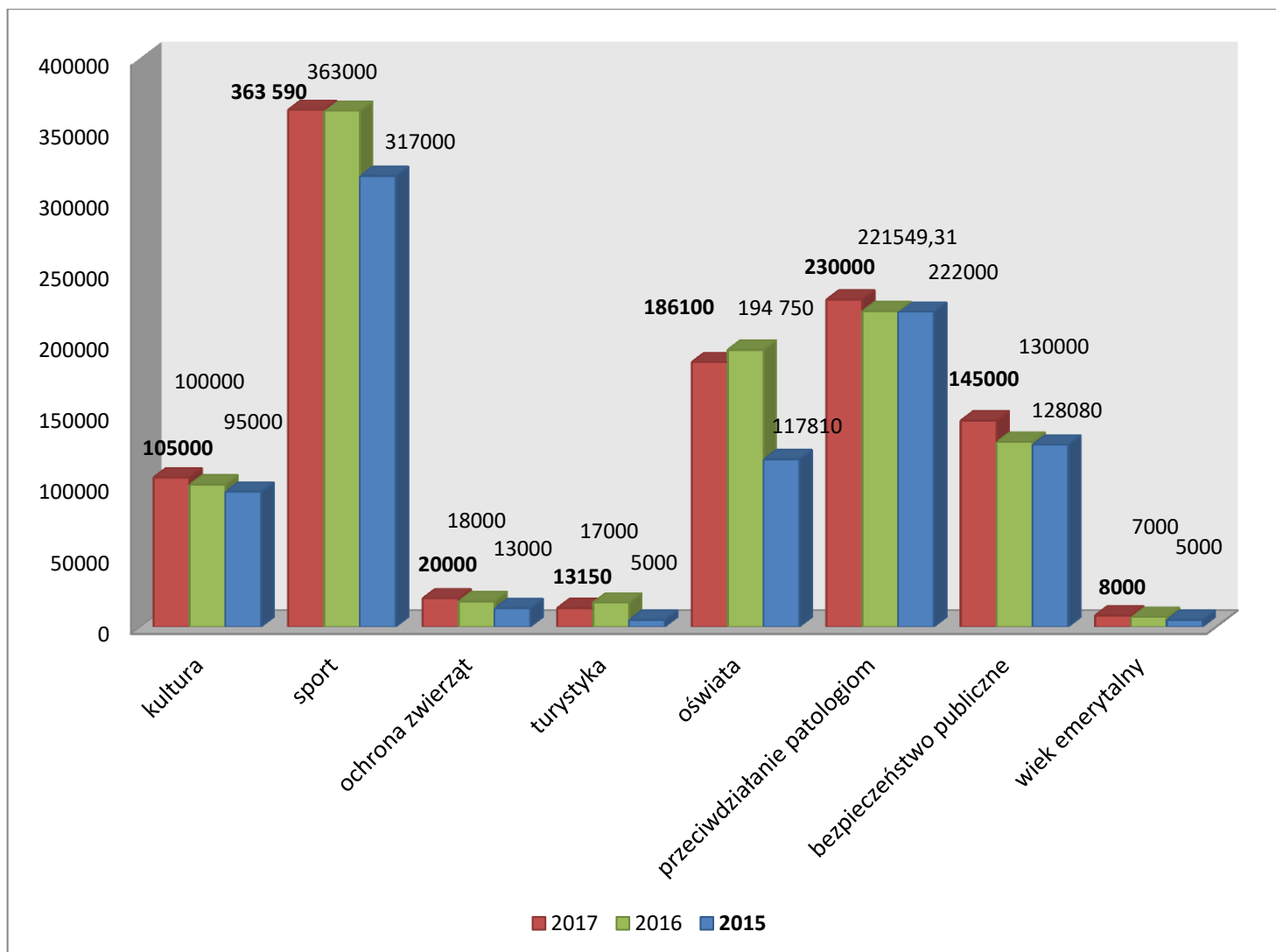
II. WSPÓLPRACA FINANSOWA

Współpraca z organizacjami pozarządowymi realizowana była przede wszystkim:

1. w ramach otwartego konkursu ofert poprzez:
  - wspieranie wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji,
  - powierzanie wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji.
2. w trybie pozakonkursowym, zgodnie z przepisami określonymi w art. 19a ustawy.

Zarządzeniami Burmistrza Wyszakowa na realizację zadań publicznych ogłaszano otwarte konkursy oraz powoływano komisje konkursowe, oceniające złożone oferty pod względem formalnym i merytorycznym na podstawie karty oceny, której wzór określono zarządzeniem. W skład komisji wchodził przedstawiciel gminy oraz organizacji pozarządowych lub innych podmiotów, o których mowa w art.3 ust.3 Ustawy (zgłoszeni na podstawie naboru przedstawicieli NGO do komisji konkursowych – 10 osób), z wyłączeniem osób reprezentujących podmioty składające oferty. Z prac komisji sporządzane były protokoły, które przekazywano każdorazowo Burmistrzowi Wyszakowa, celem zatwierdzenia przyznanych dotacji. Treść ogłoszeń konkursowych oraz wyniki zamieszczane były na stronie internetowej miasta, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz tablicy ogłoszeń w siedzibie urzędu.

W 2017 r. na realizację zadań publicznych we współpracy z III sektorem przeznaczono kwotę **1.070.840,00 PLN** przekazaną w otwartych konkursach ofert i małych grantach. Organizacje pozarządowe mogły ubiegać się o przyznanie powyższych środków w trybie art. 13 ust. 1 oraz art. 19a Ustawy. Kwota przekazana stowarzyszeniom na realizowane w 2017 r. zadania pożytku publicznego była o **19.090,00 PLN** wyższa w stosunku do 2016 roku.

Charakterystyka zadań zrealizowanych w 2017r.

1) W zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego:

Lp.	NAZWA ORGANIZACJI	NAZWA ZREALIZOWANEGO PROJEKTU	CZAS TRWANIA PROJEKTU	KWOTA DOTACJI
1	Ochotnicza Straż Pożarna	Działania związane z prowadzeniem młodzieżowych orkiestr	1.01.2017-31.12.2017	75.000 PLN
2	Stowarzyszenie Przyjaciół Wyszkowa Puszczy Białej i Kamienieckiej	Prowadzenie zespołu śpiewaczego „Wyszkowiaczy”	1.02.2017-31.12.2017	12.000 PLN
3	Fundacja Wyszkowski Teatr Tańca	Działania związane z prowadzeniem zespołów tanecznych	1.02.2017-31.12.2017	10.000 PLN
4	Stowarzyszenie	Prowadzenie zespołów	1.02.2017-	8.000 PLN

	Edukacji i Rozwoju „Razem”	tanecznych/wokalnych	31.12.2017	
			Razem	105.000 PLN

Ad. 1

Ochotnicza Straż Pożarna w Wyszkowie kontynuowała zadanie pn. „Prowadzenie młodzieżowej orkiestry dętej”. Liczba członków orkiestry na dzień 30.12.2017 r. to 87 osób (liczba grających i uczących się).

Młodzieżowa Orkiestra Dęta OSP w Wyszkowie zagrała w 2017 roku 8 koncertów na terenie kraju, 16 koncertów w Wyszkowie, ponadto zagrała 3 koncerty na rzecz dzieci niepełnosprawnych oraz osób starszych jak i współpracowała ze szkołami z terenu Wyszkowa występując dwukrotnie. Młodzieżowa Orkiestra Dęta OSP w Wyszkowie zdobyła również nagrodę dla najlepszego

tamburmajora III festiwalu Młodzieżowych Orkiestr Dętych w Pułtuskach (18.05.2017). Pozostałe osiągnięcia to m.in. zdobycie nagrody I stopnia w Kategorii Koncert Estradowy oraz tytuł Najlepszego Dyrygenta Festiwalu dla Kapelmistrza Franciszka Bieganowskiego. 11 listopada 2017 ppłk Bieganowski otrzymał uchwałą Nr XLV/452/17 Rady Miejskiej w Wyszkowie Honorowe Obywatelstwo Gminy Wyszków.

Ad.2

Stowarzyszenie Przyjaciół Wyszkowa Puszczy Białej i Kamienieckiej kontynuowało realizację zadania pn. „Prowadzenie zespołu śpiewaczego Wyszkowiaczy” dla 25 osób. Zespół „Wyszkowiaczy” pod opieką muzyczną Czesława Kwiatkowskiego miał próby raz w tygodniu po 6 godzin, podczas których członkowie zapoznawali się m.in. z utworami związanymi z kulturą regionu. 21 października 2017 roku zespół obchodził uroczystość z okazji 25-lecia działalności.

Ad.3

Fundacja Wyszkowski Teatr Tańca – kontynuowała realizację zadania pn. „Działania związane z prowadzeniem zespołów tanecznych”. 30 osobowa grupa tancerek w celu przygotowania do rywalizacji tanecznej pod okiem wykwalifikowanych terenów zajęła m.in I miejsce na Ogólnopolskim Turnieju Tańca w Ostrowi Mazowieckiej „Ostrowski Styl” (17.11.2017) , I miejsce i Grand Prix Polski na Turnieju Tańca Września 2017 (9.12.2017) oraz I miejsce na Ogólnopolskim Turnieju Tańca w Toruniu „Chance for Dance 2017” (22.10.2017). Uczestnicy projektu podwyższali swoje umiejętności taneczne, poznawali nowe style taneczne, uczyli się

wzajemnej współpracy w grupie. Tancerze Wyszkowskiego Teatru Tańca czynnie biorą udział w koncertach charytatywnych, pokazach tanecznych, spektaklach tanecznych dla wyszkowskiej społeczności.

Ad. 4

Stowarzyszenie Edukacji i Rozwoju „Razem” - projekt polegał na realizacji zajęć wokalnno-tanecznych, które wpłynęły na rozwój poczucia solidarności i współdziałania w zespole, sprzyjały wyrobieniu pewności siebie, podnosiły poczucie własnej wartości, uczyły samodzielności, przyczyniły się do rozwoju takich cech charakteru jak: zdyscyplinowanie, porządek, aktywność. Zajęcia wzmocniły

również poczucie tożsamości kulturowej. W zadaniu publicznym uczestniczyło ok. 55 uczniów Szkoły Podstawowej nr 5 im Żołnierzy Armii Krajowej w Wyszku wraz z gimnazjalistami, którzy dzięki udziałowi w projekcie mieli okazję zrealizować swoje marzenia i pasje artystyczne oraz rozwijać swoje zainteresowania i umiejętności taneczne oraz wokalne.

2) W zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej:

Lp.	NAZWA ORGANIZACJI	NAZWA ZREALIZOWANEGO PROJEKTU	CZAS TRWANIA PROJEKTU	KWOTA DOTACJI
1	Klub Sportowy „Camper” Wyszku	Akademia Piłki Siatkowej APS Camper Wyszku	1.02.2017-30.06.2017	13.000 PLN
			1.07.02017-31.12.2017	14.000 PLN
2	Miejski Klub Sportowy Bug Wyszku	Prowadzenie sekcji sportowych i zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży w piłce nożnej	1.02.2017-30.06.2017	85.000 PLN
			1.07.02017-31.12.2017	86.600 PLN
3	MKS Gimnazjon Apin Wyszku	Prowadzenie sekcji sportowych i zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży, w tym wspieranie szkolenia sportowego w sztukach walki.	1.02.2017-30.06.2017	20.000 PLN
			1.07.2017-31.12.2017	20.000 PLN
4	Uczniowski Klub Sportowy „Olimp”	Upowszechnianie i rozwój dyscypliny sportu piłki nożnej kobiet	1.02.2017-30.06.2017	21.000 PLN
			1.07.2017 - 31.12.2017	27.000 PLN
5	UKS „Jedynka”	Wzorowy trening kluczem do sukcesu człowieka	1.02.2017-30.06.2017	10.000 PLN
			17.08.2017-31.12.2017	6.340 PLN
6	Stowarzyszenie „Rhinos” Wyszku	Upowszechnianie Futbolu Amerykańskiego wśród dzieci i młodzieży na terenie Gminy Wyszku	1.02.2017-30.06.2017	16.000 PLN
			1.07.2017-31.12.2017	16.000 PLN
7	Uczniowski Klub Sportowy „Polonez”	Starty w zawodach sportowych dzieci i młodzieży w dyscyplinie pływanie	11.01.2017 - 31.12.2017	20.000 PLN
8	Uczniowski Klub Sportowy „Polonez”	„Keep the ball flying – przygoda z siatkówką” (mały grant, art. 19a ustawy)	26.10.2017-31.12.2017	8.650 PLN
Razem				363.590 PLN

Ad. 1 **Klub Sportowy „Camper” Wyszków** - zadanie jest kontynuacją akademii piłki siatkowej jako stałej formy rozwoju psychofizycznego poprzez sport i zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży z terenu gminy Wyszków. W treningach łącznie wzięło łącznie 60-cioro dzieci uczęszczających do szkół podstawowych. W ramach realizacji zadania prowadzone były zajęcia sportowo-treningowe z uczestnikami, które miały na celu m.in. doskonalenie motoryki ruchowej, przygotowanie techniczne, kształtowanie postaw społeczno-moralnych charakteru i woli wykorzystywanej w rywalizacji sportowej, przestrzegania zasad gry, szanowania przeciwnika, panowania nad emocjami, umiejętność pracy w grupie rówieśników.

Ad. 2 Celem **Miejskiego Klubu Sportowego Bug Wyszków** w 2017 r. był rozwój piłki nożnej na terenie Wyszkowa, poprawa warunków szkolenia poprzez podwyższanie poziomu treningów, propagowanie oraz zwiększanie dostępności do imprez sportowych, promocja Gminy Wyszków podczas trwania przedsięwzięcia. Nastąpił wzrost umiejętności zawodników reprezentujących MKS Bug Wyszków,

z których zdecydowana większość to wychowankowie klubu. Liczba adresatów zadania publicznego dla poszczególnych roczników : 2000, 2002/2003, 2004, 2005, 2006 wynosiła po minimum 20 osób/rocznik oraz dla grup selekcyjnych (grupy naborowe nie grające w lidze) w rocznikach 2000, 2009, 2010, 2011 po ok. 18 osób trenujących. Treningi odbywały się 3x w tygodniu dla grup ligowych i 2x tygodniu dla grup selekcyjnych. Półroczne zadania publiczne zostały zrealizowane i zaakceptowane, jednakże nie nastąpiło ich pełne rozliczenie (zwrot) z uwagi na brak dokumentów finansowych po stronie Zleceniobiorcy (I półrocze 2017 - rozliczone 74378,78 PLN, do zwrotu - 10621,22 PLN, II półrocze - do zwrotu 66.919,12 PLN).

Ad. 3 **Młodzieżowy Klub Sportowy Gimnazjon Apin Wyszków** objął programem treningowym 51 osobową grupę dzieci i młodzieży w dwóch grupach Karate / kickboxing uczęszczających na zajęcia, która poza poprawą motoryki, kondycji, siły spowodowała integrację i nawiązanie

pozytywnych relacji społecznych i dalszą motywację i wsparcie do rozwijania swoich pasji. Zawodnicy Gimnazjonu wzięli udział w 13 imprezach sportowych w tym: Warszawska Granda pod patronatem PZB, Ogólnopolskie Igrzyska Młodzieży w Boksie – Pułtusk, występ wyszkowskiej młodzieży w Kurpiowskiej Kuźni Mistrzów w Wyszkanie, Pucharze Polski pod patronatem PZKB-Kobyłka, Turnieju dla dzieci w Kickboxingu w Wyszkanie, Turnieju Białe kołnierzyki pod patronatem PZB, Ogólnopolskich Igrzyskach Młodzieży w Boksie – eliminacje Ząbki (wygrany finał kadeta Tymoteusza Chwiejczaka), Gali Sulejówek, WWY Fight Night Wyszaków, Kurpiowskiej Kuźni Mistrzów Lelis,

Sparta Fight Night Ostrołęka, ALMA. Największy sukces to brązowy medal w ogólnopolskich Igrzyskach Młodzieży Kadetów dla zawodnika klubu Tymoteusza Chwiejczaka, obecnego stypendysty sportowego Gminy Wyszaków.

Ad. 4 **Uczniowski Klub Sportowy „Olimp”** to kobieca drużyna piłki nożnej, która powstała na początku maja 2013 r. W zrealizowanym projekcie średnio brało udział 40 dziewcząt. Treningi odbywały się 2 razy w tygodniu w dwóch grupach wiekowych. Ich pasja i miłość do futbolu oraz zaangażowanie, dają podstawy do tego, by klub ten stworzył niezapomniane przeżycia dla sympatyków tej dyscypliny. Drużyna uczestniczyła w rozgrywkach II ligi kobiet, na koniec sezonu 2016/17 zespół UKS Olimp Loczki Wyszaków zakończył rywalizację na 9 miejscu w tabeli rozgrywek grupa mazowiecka, natomiast na koniec rundy jesiennej II ligi kobiet sezonu 2017/2018 drużyna zajęła 3 miejsce.

Ad. 5 **Uczniowski Klub Sportowy „Polonez”** - w zadaniu treningów pływackich wzięło udział ok. 130 zawodników, którzy wystartowali w zawodach w randze ogólnopolskiej i wojewódzkiej, organizowanych na terenie całej Polski w 2017 r. m.in. Międzywojewódzkie Drużynowe Mistrzostwa Młodzików 12-13 lat (I i II runda), Zimowe i Letnie Mistrzostwa Polski Juniorów, Zawody Pływackie organizowane na terenie całej Polski (m.in. zawody o puchar burmistrzów miast, zawody kontrolne), Ogólnopolskie Drużynowe zawody dzieci 10,11 lat, Ogólnopolski Sprawdzian Wytrzymałości i Wszechstronności 11,12 lat,

Ligi pływackie Warszawsko-Mazowieckiego Okręgowego Związku Pływackiego.

Ad. 6 **Stowarzyszenie „Rhinos” Wyszaków** zrealizowało zadanie w zakresie szkolenia z futbolu amerykańskiego w formie warsztatów i treningów. W projekcie wzięło udział ok. 40 osób, dodatkowo prowadzone były otwarte spotkania na sztucznym boisku na terenie stadionu miejskiego oraz orlikach, gdzie każdy zainteresowany mógł przyjść i nieodpłatnie uczestniczyć w zajęciach. Treningi prowadzone były przez szkoleniowców z Polski i Stanów Zjednoczonych w języku polskim i angielskim, dzięki czemu uczestnicy obcowali

z językiem obcym, którego uczyli się poprzez zabawę. Reprezentacja sekcji juniorskiej Rhinos Wyszaków prowadziła szereg szkoleń z zasad Futbolu Amerykańskiego w szkołach na terenie Gminy Wyszaków, które były połączone z treningiem i kilkoma konkurencjami, z których wyłaniano najlepszych zawodników. 10 zawodników dzięki nawiązanej współpracy z drużyną Warsaw Eagles wystąpiło w Mistrzostwach Polski. Realizacja zadania przyczyniła się do rozwoju zawodników, którzy w 2018 roku wzmocnią sekcję seniorską w walce o mistrzostwo Polski.

Ad. 7 **Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka”** – prowadził sekcję piłki nożnej dla 4 grup wiekowych dzieci w wieku od 6 do 10 lat. Treningi odbywały się 3 razy w tygodniu po półtorej godziny. Każda grupa trenowała osobno. W treningach organizowanych przez UKS „Jedynka” wzięło udział ponad 80 zawodników. Treningi prowadzone były z elementami języka angielskiego dlatego też oprócz doskonalenia gry w piłkę nożną dzieci uczyły się słówek i zwrotów w języku angielskim. Podczas realizacji zadania publicznego UKS „Jedynka” korzystał z usług profesjonalnego trenera, przez co zawodnicy podnieśli wyraźnie swoje umiejętności sportowe, o których świadczą wykonane testy sprawnościowe zarówno na początku jak i na koniec sezonu. Dzięki środkom z dotacji Klub zakupił nowoczesny sprzęt sportowy, który zwiększył efektywność i atrakcyjność zajęć. Podczas realizacji zadania zorganizowano 2 turnieje międzyklubowe dla dwóch roczników, w których wzięli udział zawodnicy UKS Jedynka oraz zaproszone pozostałe miejscowe kluby. W okresie wakacyjnym w miesiącu sierpień 2017 zorganizowano dwutygodniowy stacjonarny obóz piłkarski, w którym wzięło udział 40 dzieci z terenu gminy Wyszki.

Ad. 8. **Uczniowski Klub Sportowy „UKS POLONEZ”** zrealizował zadanie pn. „Keep the ball flying – przygoda z siatkówką”. Celem zadania było uczestnictwo w zawodach sportowych na szczeblu wojewódzkim dla dzieci z SP nr 5 w Wyszki oraz młodzieży z gimnazjum nr 1 w Wyszki będących uczniami klas sportowych II i III. W zadaniu publicznym wzięło udział 110 osób

(zawodników i zawodniczek) oraz siedmiu trenerów, instruktorów. Organizowano wyjazdy na zawody sportowe klubowych rozgrywek Mazowiecko-Warszawskiego Związku Piłki Siatkowej, dzieci rywalizowały na równi z innymi zawodnikami z klubów całego województwa mazowieckiego na terenie całej Polski. Dzięki zadaniu dwóch zawodników (Jan Przybyłowski i Antoni Ciskowski z klasy IIa gimnazjum) dostało się do kadry wojewódzkiej Mazowsza. Dzięki uczestnictwie w wielu turniejach nawiązano relacje z innymi zawodnikami, wymieniono doświadczenia oraz podjęto bliższą współpracę z klubami, które będą zapraszane na turnieje mini siatkówki w każdej kategorii organizowane przez klub UKS „Polonez”.

3) W zakresie ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego:

Lp.	NAZWA ORGANIZACJI	NAZWA ZREALIZOWANEGO PROJEKTU	CZAS TRWANIA PROJEKTU	KWOTA DOTACJI
1.	Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w Polsce Oddział w Wyszki	Wspieranie programów zapobiegających bezdomności zwierząt	1.02.2017- 31.12.2017	20.000 PLN
Razem				20.000 PLN

Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w Polsce, Oddział w Wyszki działa od lat wspierając działania gminy w zakresie przeciwdziałania bezdomności zwierząt. Nadrzędne cele towarzystwa to: zapobieganie bezdomności zwierząt poprzez antykoncepcję farmakologiczną i operacyjną oraz aktywne poszukiwanie im właścicieli, zmniejszenie ilości bezdomnych zwierząt na ulicach, zapewnienie im

opieki. Organizacja prowadzi skuteczną kampanię informacyjną o swoich działaniach. W 2017 r. TOZ przeprowadził:

- szczepienia przeciw wściekliznie bezdomnych zwierząt - 40 szt. szczepionek,
- antykoncepcję farmakologiczną – 3 zwierzęta,
- sterylizację – 85 zabiegów,
- kastrację – 18 zabiegów,
- usypianie zwierząt ze względów humanitarnych – 5 osobników dorosłych (nieuleczalnie chore) i 15 ślepe mioty,
- karmienie bezdomnych zwierząt 1 lub 2 razy dziennie – 28 zwierząt,
- wyciągnięcie z bezdomności 42 psów i 49 kotów.

4) W zakresie turystyki i krajoznawstwa:

Lp.	NAZWA ORGANIZACJI	NAZWA ZREALIZOWANEGO PROJEKTU	CZAS TRWANIA PROJEKTU	KWOTA DOTACJI
1	Klub Przyjaciół Wyszkowa	Rajd rowerowy Wrzosowiska 2017 (mały grant, art. 19a ustawy)	24.09.2017-24.09.2017	4.150 PLN
2	KŻ „Spinaker” Wyszków	Otwarte Regaty o Puchar Burmistrza Wyszkowa (mały grant, art. 19a ustawy)	30.08.2017-3.09.2017	5.000 PLN
3	UKS „Polonez”	Pływacki obóz turystyczno-sportowo-rekreacyjny pn. „Bezpieczny wypoczynek nad wodą – tajniki ratownictwa wodnego”. (mały grant, art. 19a ustawy)	3.08.2017-20.08.2017	4.000 PLN
	Razem			13.150 PLN

Ad. 1 **Klub Przyjaciół Wyszkowa** zorganizował rowerową wycieczkę przyrodniczą, w której udział wzięło 44 uczestników. Mimo niekorzystnych warunków pogodowych miłośnicy 2 kółek rozpoczęli wycieczkę od zbiórki pod Urzędem Miejskim w Wyszkanie, gdzie omówiono przebieg trasy rajdu oraz przypomniano zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym, które przedstawił prowadzący rajd Jerzy Sitek. Trasa wiodła poprzez Rybienio Leśne, Drogoszewo i Ślubów do Niegowa gdzie zobaczono park przyklasztorny. Następnie rajd skierował się w stronę Mostówki. Kolejnym etapem było zwiedzanie wrzosowisk oraz zorganizowanie gry terenowej. Odwiedzono również siedzibę rzeźbiarza Leona Grudy. Rajd zakończono tradycyjnym ogniskiem w punkcie turystycznym Fidest, podczas którego przeprowadzono konkurs wiedzy o historii i przyrodzie odwiedzonych przez uczestników miejsc podczas rajdu a laureatom wręczono nagrody. Zadanie publiczne zostało rozliczone w 85,25% finansowo (zwrot 612,14 PLN).

Ad. 2 Regaty o Puchar Burmistrza Wyszkowa (30.08-3.09.2017) zorganizowane zostały przez **Klub Żeglarski Spinaker Wyszaków** już po raz szósty. Impreza turystyczna ma na celu propagowanie tradycji żeglarskich oraz bezpiecznego zachowania na wodzie wśród mieszkańców gminy, wśród których nie brakuje sympatyków żeglarstwa. Wydarzenie odbyło się w Rucianym Nida nad jeziorem Nidzkim. Rywalizowano w konkurencjach wyścigów „po trójce” oraz wyścigu „długodystansowego” Wygrała załoga pod dowództwem Piotra Groszyka. 2 miejsce zajęła załoga Wojciecha Chodkowskiego, zaś 3. Marka Borysa. Zwycięzcom wręczono puchary, medale i dyplomy, a wśród uczestników rozlosowano nagrody rzeczowe.

Ad. 3. Uczniowski Klub Sportowy „UKS Polonez” zorganizował pływacki obóz turystyczno-sportowo-rekreacyjny, którego celem był aktywny wypoczynek jego uczestników jak również zapoznanie się z tajnikami ratownictwa wodnego. W obozie wzięło udział 35 zawodników UKS „Polonez” Wyszaków w wieku 7-16 lat wraz z czterema trenerami. Uczestnicy obozu mieli do dyspozycji specjalistyczny sprzęt ratownictwa wodnego. Zrealizowano takie zagadnienia jak m.in.: pływanie stosowane w ratownictwie wodnym, samoratownictwo, wykonywanie skoków ratowniczych i inne sposoby bezpiecznego wyjścia z wody, pływanie i nurkowanie pod wodą, holowanie różnymi sposobami osoby zagrożonej, holowanie osoby zmęczonej, ewakuacja z wody, pierwsza pomoc przedmedyczna. Na zakończenie obozu został zorganizowany 1-dniowy wyjazd na Litwę do Druskiennik.

W 2017 roku po raz kolejny organizacje pozarządowe miały możliwość starania się o przyznanie dotacji w ramach art. 19a ustawy, czyli tzw. małych grantów. Małe granty to uproszczony tryb zlecenia realizacji zadań publicznych, wiąże się z przyznaniem dotacji na zadanie, którego realizacja nie trwała dłużej niż 90 dni, a kwota dotacji nie przekracza 10 000 zł na dany projekt. Z uwagi na fakt, że nie jest to podstawowa forma zlecenia realizacji zadań jednostka samorządu terytorialnego w tym trybie nie może przekazać więcej niż 20 % budżetu przeznaczanego na dotacje dla organizacji pozarządowych. Łączna kwota w 2017 roku przeznaczona na oferty w trybie art. 19a ustawy to 21.800,00 PLN.

5) W zakresie działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym:

Lp.	NAZWA ORGANIZACJI	NAZWA ZREALIZOWANEGO PROJEKTU	CZAS TRWANIA PROJEKTU	KWOTA DOTACJI
1	Uniwersytet Trzeciego Wieku	Działalność Uniwersytetu Trzeciego Wieku	1.02.2017-31.12.2017	8.000 PLN
	Razem			8.000 PLN

Wyszkowski Uniwersytet Trzeciego Wieku działa na rzecz społeczności lokalnej od lat. Zadanie publiczne skierowane było do beneficjentów- osób w wieku powyżej 50 roku życia. W 2017 r. w ramach projektu grupa średnio 60-cio osobowa uczestniczyła w sumie w 6 wykładach. Ponadto zorganizowano wycieczki i wyjazdy do Warszawy, Supraśla, Arkadii i Nieborowa oraz transport na wykłady do Pułtuska. Realizacja projektu umożliwiła

poszerzenie oferty edukacyjnej dla seniorów poprzez zajęcia dydaktyczne jak i wyjazdy oraz przyczyniła się do poprawy jakości życia seniorów w gminie Wyszków. Wspólne wyjazdy i spotkania miały na celu upowszechnienia aktywnego spędzania czasu wśród seniorów oraz wspierania aktywności osób w wieku emerytalnym.

6) W zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym:

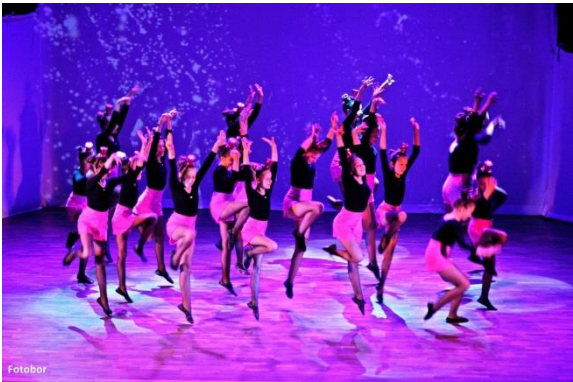
Zadanie: „Prowadzenie działań rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin”			
NAZWA ORGANIZACJI POZARZĄDOWEJ/ FUNDACJI	IŁOŚĆ I RODZAJ ADRESATÓW	CZAS TRWANIA PROJEKTU	KWOTA DOTACJI
Wyszkowskie Stowarzyszenie Klub Integracji Społecznej „SALUS”	ok.40 osób	30.01.2017-31.12.2017	9.000 PLN
Zadanie: „Organizowanie i prowadzenie środowiskowych świetlic opiekuńczo-wychowawczych, w tym prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych i programów profilaktycznych oraz dożywanie dzieci w świetlicach środowiskowych”			
NAZWA ORGANIZACJI POZARZĄDOWEJ/	IŁOŚĆ I RODZAJ ADRESATÓW	CZAS TRWANIA PROJEKTU	KWOTA DOTACJI

FUNDACJI			
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	25 dzieci	1.02.2017-31.12.2017	26.000 PLN
Zadanie: „Organizacja wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży, w których występują problemy alkoholowe lub istnieje zagrożenie problemami alkoholowymi”			
NAZWA ORGANIZACJI POZARZĄDOWEJ/ FUNDACJI	ILOŚĆ I RODZAJ ADRESATÓW	CZAS TRWANIA PROJEKTU	KWOTA DOTACJI
Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Wyszaków „TOR” Tradycja – Oświata – Rozwój	35 dzieci i rodziców	1.07.2017-31.08.2017	7.090 PLN
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	25 dzieci	3.07.2017-21.07.2017	6.000 PLN
Stowarzyszenie Integracji i Rozwoju Rybna	24 dzieci	3.07.2017-18.08.2017	9.000 PLN
UKS „Jedynka”	25 dzieci	2.07.2017-9.07.2017	7.910 PLN
Związek Harcerstwa Polskiego, Chorągiew Mazowiecka, Hufiec „Rój Promienistych” im. Tadeusza Zawadzkiego „Zośki”	77 dzieci	17.07.2017-30.07.2017	20.000 PLN
Zadanie: „Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjno – edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych dla dzieci, młodzieży i dorosłych w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych i profilaktycznych przedsięwzięć promujących zdrowy styl życia”			
NAZWA ORGANIZACJI POZARZĄDOWEJ/ FUNDACJI	ILOŚĆ I RODZAJ ADRESATÓW	CZAS TRWANIA PROJEKTU	KWOTA DOTACJI
Fundacja „Idzik”	ok. 100 dzieci i rodziców	1.02.2017-31.12.2017	5.050 PLN
Miejski Klub Sportowy Bug Wyszaków	ok.100 dzieci i rodziców	30.01.2017-31.12.2017	20.000 PLN
Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom	ok. 400 dzieci i młodzieży	1.06.2017-29.08.2017	5.000 PLN
		4.10.2017-31.12.2017	5.000 PLN
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	25 dzieci i młodzieży	3.04.2017-30.12.2017	7.510 PLN
Fundacja Wyszakowski Teatr Tańca	200 dzieci i młodzieży	1.02.2017-31.07.2017	17.060 PLN
Klub Sportowy „Camper” Wyszaków	18 dzieci	1.02.2017-31.12.2017	10.855 PLN
Fundacja Cyryla i Metodego	30 osób	1.02.2017-30.06.2017	5.860 PLN
Fundacja "Bezpieczny Przedszkolak - Bezpieczny Uczeń"	239 dzieci	1.02.2017-30.06.2017	6.885 PLN
Stowarzyszenie Integracji i Rozwoju Rybna	86 dzieci i rodziców	1.03.2017-30.11.2017	4.780 PLN

Zadanie: „Prowadzenie środowiskowego programu profilaktycznego (metodą streetworking) kierowanego do dzieci i młodzieży podejmującej ryzykowne zachowania”

Fundacja Nad Bugiem	20 dzieci	1.02.2017- 31.12.2017	57.000,00 PLN
RAZEM			230 000 PLN

7) W zakresie działalności na rzecz osób niepełnosprawnych:

Lp.	NAZWA ORGANIZACJI	NAZWA ZREALIZOWANEGO PROJEKTU	CZAS TRWANIA PROJEKTU	KWOTA DOTACJI
1	Stowarzyszenie „Ważna Róża”	Dowóz dzieci niepełnosprawnych do Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, szkół i przedszkoli na terenie gminy Wyszków		8.100,00 PLN
2	Fundacja Pozytywka	Dowóz dzieci niepełnosprawnych do Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, szkół i przedszkoli na terenie gminy Wyszków		178.000,00 PLN
Razem				186.100,00PLN

Stowarzyszenie „Ważna Róża” oraz Fundacja Pozytywka realizowały zadanie pn. ”Dowóz dzieci niepełnosprawnych do Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, szkół i przedszkoli na terenie gminy Wyszków”, którego celem był dowóz ponad 40 uczniów niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie gminy Wyszków do szkół i przedszkoli samochodami przeznaczonymi do przewozu osób niepełnosprawnych. Realizacja zadania umożliwiła adresatom wywiązać się z obowiązku szkolnego.

8) W zakresie porządku i bezpieczeństwa publicznego

Lp.	NAZWA ORGANIZACJI	NAZWA ZREALIZOWANEGO PROJEKTU	CZAS TRWANIA PROJEKTU	KWOTA DOTACJI
1	Wyszkowska Wielobranżowa Spółdzielnia Socjalna „Szron”	Wspieranie działalności związanej z całodobową obsługą monitoringu wizyjnego miasta Wyszkowa w siedzibie Komendy Powiatowej Policji w Wyszkowie	1.01.2017 - 31.12.2017	145 000 PLN
Razem				145 000 PLN

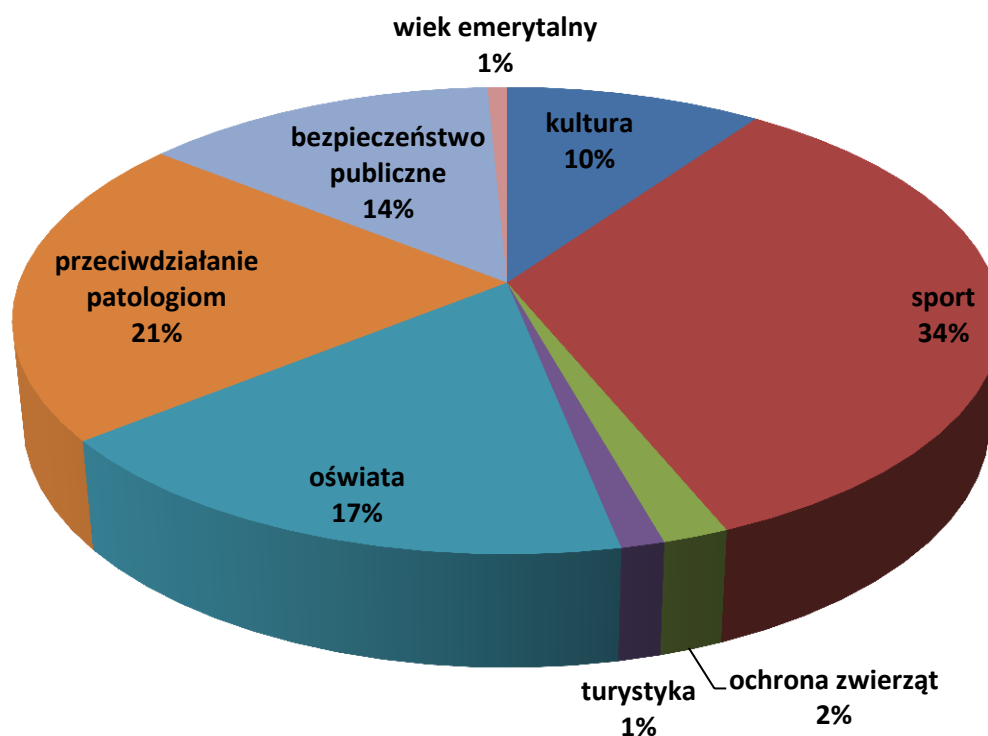
Wyszkowska Wielobranżowa Spółdzielnia Socjalna „Szron” kontynuowała zadanie pn. „Wspieranie działalności związanej z całodobową obsługą monitoringu wizyjnego miasta Wyszkowa w siedzibie Komendy Powiatowej”. Pełniący dyżury 24 godz. na dobę, przez 7 dni w tygodniu, dzięki wykorzystaniu 30 kamer usytuowanych na terenie miasta realizowali zadanie poprzez:

- obserwowanie i natychmiastowe informowanie dyżurnych policji i straży miejskiej o ewentualnych zdarzeniach,
- rejestrację i archiwizację obrazu,
- prowadzenie książki raportów w zakresie porządku publicznego i ruchu drogowego.

Spółdzielnia socjalna „Szron” realizując zadanie zapewniła dowozy do i/z pracy obsługującym monitoring osobom niepełnosprawnym, w stopniu znacznym i umiarkowanym.

Podział procentowy środków na poszczególne obszary współpracy w 2017 roku

III. WSPÓŁPRACA POZAFINANSOWA

W 2017 r. realizowano również pozafinansowe formy współpracy z podmiotami, np.: informowano o planowanych działaniach, w szczególności poprzez publikowanie informacji na stronie internetowej urzędu, w tym o ogłaszanych konkursach ofert i ich rozstrzygnięciach, proponowanych szkoleniach. W związku ze zmianami przepisów prawa (rozporządzenie do Ustawy) dotyczącymi trzeciego sektora, wchodzącymi od II połowy 2016 roku, Burmistrz Wyszkowa 17 października 2017 r. zaprosił organizacje pozarządowe na bezpłatne szkolenie z zakresu "Zasad realizacji i rozliczania zadań publicznych przekazanych organizacjom pozarządowym przez Gminę Wyszków". W spotkaniu uczestniczyło 37 osób, w tym przedstawiciele fundacji, stowarzyszeń i klubów sportowych. Zapisy na szkolenie cieszyły się tak dużym zainteresowaniem, że trzeba było ograniczyć liczbę uczestników z jednej organizacji do 2 osób. Szkolenie prowadził Artur Gluziński, specjalista z Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej.

Wszystkie zainteresowane organizacje otrzymywały: merytoryczne wsparcie przy pisaniu wniosków o dofinansowanie ze środków zewnętrznych, możliwość doradztwa w sprawie prawidłowego przeprowadzenia zadania oraz jego rozliczenia.

Doradztwo i pomoc merytoryczna skierowana do NGO udzielona był m.in. w zakresie:

- zakładania organizacji pozarządowych,
- uzyskiwania pomocy merytorycznej lub wsparcia rzeczowego w organizacji wydarzenia lub eventu,

- promocji gminy na zewnątrz np. występy w jednolitych strojach z logo gminy Wyszaków,
- aplikowanie w zewnętrznych konkursach grantowych.

W ramach współpracy pozarządowej Burmistrz Wyszakowa może obejmować honorowym patronatem działania lub programy prowadzone przez organizacje pozarządowe, dla których nie wiąże się to z uzyskaniem środków finansowych, lecz jest prestiżowym wyróżnieniem.

W 2017 roku organizacje pozarządowe zwróciły się z prośbą o objęcie honorowym patronatem Burmistrza Wyszakowa przedsięwzięć lub współpracy przy organizacji wydarzeń, w tym między innymi:

- 15.01.2017, 25. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, ZHP. Hufiec Rój Promienistych im. T. Zawadzkiego "Zośki" w Wyszakowie, Stowarzyszenie Rodzin Dzieci z Zaburzeniami Rozwoju "Bądźmy w kontakcie", Klub Przyjaciół Wyszakowa,
- 18.02.2017, 97 Rocznic „Zaślubin Polski z Morzem” i wystawa pt. „Trzymajmy się Morza”, Liga Morska i Rzeczna,
- 26.02.2017, Tropem Wilczym – Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych, Stowarzyszenie Kulturalno-Alternatywne „Pepisko”,
- 25.03.2017, VII Marsz dla życia i Rodziny, Para Diecezjalna Domowego Kościoła,
- 20.04.2017, III Marsz pn. " Niepełnosprawność + integracja = godnego życia gwarancja", Stowarzyszenie Rodzin Dzieci z Zaburzeniami Rozwoju "Bądźmy w kontakcie”,
- 10.05.2017, Dzień Godności Osoby z Niepełnosprawnością Intelektualną, „Jesteśmy wśród was – wielka integracja w Jedyńce”, Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Wyszakowie
- 28.05.2017, XII Dzień Konia w Gulczewie, Nadbużańskie Stowarzyszenie Przyjaciół Gulczewa,
- 4.06.2017, Wędkarski Dzień Dziecka (zawody w wędkarstwie spławikowym dla dzieci i młodzieży), Koło Polskiego Związku Wędkarskiego Nr 88 Wyszaków,
- 14.06.2017, Wyszakowski Puchar Sprintu w Pływaniu, UKS „Polonez”,
- 16.07.2017, Festyn Sportowo-Rekreacyjny w Gulczewie, Nadbużańskie Stowarzyszenie Przyjaciół Gulczewa, OSP Gulczewo.
- 20.09.2017, X Mazowiecki Mityng Lekkoatletyczny Olimpiad Specjalnych – Wyszaków 2017, Olimpiady Specjalne Mazowieckie,
- 21.10.2017, 25-lecie zespołu „Wyszakowiaczy”, Stowarzyszenie Przyjaciół Wyszakowa, Puszczy Białej i Kamienieckiej,
- 1.11.2017, Zbiórka publiczna na cmentarzu parafialnym, Stowarzyszenie Przyjaciół Wyszakowa, Puszczy Białej i Kamienieckiej,
- 18.12.2017, 9. Wigilia Miejska, Klub Przyjaciół Wyszakowa.

Gmina Wyszaków kontynuuje prowadzenie urzędowej podstrony internetowej „NGO” na której umieszczane są:

- ogłoszenia m.in. o szkoleniach i konkursach na pozyskanie środków finansowych,
- przydatne druki i formularze,
- uregulowania prawa państwowego i lokalnego w zakresie III sektora,
- spis organizacji,
- ciekawe linki.

Na początku 2017 r. rozpoczęto kampanię pod hasłem: „Przeznacz 1% podatku organizacjom lokalnym”, która zachęcała wszystkich mieszkańców Wyszakowa do przekazanie 1% podatku na rzecz

Organizacji Pożytku Publicznego (posiadających status nadawany i weryfikowany co roku przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej) działających w naszej gminie. Na stronie oficjalnego serwisu miejskiego urzędu utworzona została podstrona, zawierająca niezbędne informacje dotyczące sposobu przekazania 1 % podatku. Liczba organizacji OPP z terenu gminy Wyszaków umieszczonych w ww. spisie wynosiła 11 jednostek.

W listopadzie w Urzędzie Miejskim odbyło się spotkanie pt. "Ekonomia społeczna Twoja szansą – możliwości wsparcia finansowego instytucji i osób fizycznych" prowadzone przez Mazowiecki Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w subregionie ostrołęckim (MOWES).

Współpracę pozafinansową realizowano również poprzez nieodpłatne udostępnianie pomieszczeń i sal będących w dyspozycji gminy Wyszaków dla III sektora realizującego działalność statutową tj. organizacja spotkań (zebrań), szkoleń. Przekazywano również nieodpłatnie materiały promocyjne gminy.

IV. PODSUMOWANIE

Podsumowując współpracę Gminy Wyszaków z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, o których mowa w art.3 ust.3 ustawy, można stwierdzić, że była to współpraca oparta o nowoczesne standardy społeczeństwa obywatelskiego. Dokonując oceny Programu, analizie poddano obszary oraz zadania priorytetowe, do których w 2017 r. złożone zostały oferty.

Z każdym rokiem obserwowany jest wzrost zainteresowania sektora pozarządowego możliwością współpracy z Gminą Wyszaków i zachęcane są kolejne nieformalne grupy aktywnych mieszkańców do rejestrowania się w formie stowarzyszeń (np. Stowarzyszenie Kuźnia Mistrzów K2M, Stowarzyszenie Edukacji i Rozwoju "Razem"). Trafność wybieranych dotychczas zasad i form współpracy potwierdza coraz liczniejsza grupa mieszkańców pragnąca współpracować z samorządem gminnym w działaniach na rzecz III sektora, o czym świadczą przedstawione w sprawozdaniu zadania realizowane w 2017 roku. Nadal dla gminy, w kontekście współpracy z organizacjami, najważniejsze jest zlecenie realizacji zadań będących odpowiedzią na realne potrzeby lokalnej społeczności oraz służących rozwiązaniu istniejących problemów.

W 2017 r. gmina kontynuowała politykę włączania podmiotów w procesy decyzyjne, zwłaszcza w obszarach dotyczących ich działalności. Konieczne jest stałe monitorowanie obszaru współpracy Gminy Wyszaków z organizacjami, pogłębianie dialogu oraz wdrażanie działań zachęcających podmioty do identyfikacji potrzeb lokalnej społeczności.

Organizacje pozarządowe stanowią ogromny potencjał społeczny, który może być wykorzystywany przy realizacji wielu zadań na rzecz zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej. Zadaniem władz samorządowych powinno być tworzenie otoczenia sprzyjającego wyrażaniu inicjatyw podejmowanych przez organizacje pozarządowe, poszerzenie przestrzeni, w której mogą zaistnieć oraz promowanie aktywności obywatelskiej, dlatego dotychczasowe kierunki współpracy są również kontynuowane w 2018 r. Wzajemny przepływ informacji i nawiązana merytoryczna współpraca władz samorządu z przedstawicielami sektora pozarządowego stworzyła korzystny klimat prowadzący do obustronnej edukacji i w konsekwencji do poszerzenia obszarów współdziałania.